

Цитування:

Гриценюк Р. А. Специфіка пластичної образності конкурсного танцю Пасодобль. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал.* 2023. № 3. С. 166–171.

Gritsenyuk R. (2023). Specificity of Plastic Imagery of Competitive Dance Pasodoble. National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal, 3, 166–171 [in Ukrainian].

Гриценюк Роман Анатолійович,

*Заслужений діяч мистецтв України,
доцент кафедри хореографії*

*Рівненського державного гуманітарного
університету*

<https://orcid.org/0000-0002-5361-7210>

flashrivnedance@ukr.net

СПЕЦИФІКА ПЛАСТИЧНОЇ ОБРАЗНОСТІ КОНКУРСНОГО ТАНЦЮ ПАСОДОБЛЬ

Мета статті – виявити специфіку пластичної образності конкурсного танцю Пасодобль. **Методологія дослідження.** Застосовано історичний метод, що посприяв дослідженню зародження та розвитку Пасодобля; типологічний метод, завдяки якому виявлено особливості його формування як конкурсного бального танцю; метод художньо-стилістичного та мистецтвознавчого аналізу, з метою виявлення характерних стилістичних ознак, особливостей техніки виконання та специфіки пластичної образності Пасодобля; метод теоретичного аналізу та узагальнення. **Наукова новизна.** Досліджено пластичну образність конкурсного бального танцю Пасодобль; охарактеризовано техніку його виконання; розглянуто історію походження танцю; виявлено особливості театралізації хореографії Пасодобля як одного з десяти танців міжнародної программи змагань. **Висновки.** Драматичний латиноамериканський танець, що зародився в Іспанії, протягом ста останніх років став одним із найпопулярніших бальних танців світу. Специфічне поєднання танцювальних елементів та фігур у композиції французькими вчителями танців в 1920-ті рр. створюють унікальну хореографію Пасодобля. У 1940-х рр. його кодифіковано як один із танців латиноамериканській программі міжнародного стилю. Пасодобль характеризується сильними, сміливими рухами та використанням драматичних поз в процесі розповіді історії кориди. Завдяки театральності та унікальній музиці Пасодобль зазвичай виконується на змаганнях з бальних танців та використовується у сценічній бальній хореографії. Танець і музика Пасодоблю пронизані ритуальною традицією, з високим почуттям драматизму і сили. Специфічне вбрання танцюристів, відчуття та атмосфера танцю відсилають до Фламенко – між цими танцями простежується сильний зв'язок і в символічному походженні в іспанській історії та культурі. Естетичну виразність Пасодоблю створює пластичність, музично-пластичний образ, у якому втілено поєднання внутрішнього потенціалу танцювальної пари та майстерності їх тілесної виразності. Специфічна театралізація засобами хореографічної виразності проявляється в конкурсному бальному танці Пасодобль багатоаспектно. Створення хореографії орієнтованої та театральну інтерпретацію пов'язане з вирішенням ряду художніх завдань. Комплекс виражальних засобів, що застосовується танцюристами допомагає яскраво окреслити сенсовою лінією танцю. Образність хореографії конкурсного бального танцю Пасодобль зумовлює власні характеристики поетичним відображенням кориди з урахуванням чинної кодифікації кроків та фігур латиноамериканської программи міжнародного стилю. Пластичний образ презентує в танці соціокультурні аспекти, актуальні суспільні символи та сенси.

Ключові слова: Пасодобль, конкурсний танець, пластика, художня образність, театралізація.

Gritsenyuk Roman, Honoured Art Worker of Ukraine, Associate Professor, Department of Choreography, Rivne State Humanitarian University

Specificity of Plastic Imagery of Competitive Dance Pasodoble

The purpose of the article is to reveal the specificity of the plastic imagery of the Pasodoble competition dance.

Research methodology. The historical method was applied, which contributed to the study of the origin and development of Pasodoble; the typological method thanks to which the peculiarities of its formation as a competitive ballroom dance were revealed; the method of artistic-stylistic and art-historical analysis, with the aim of identifying characteristic stylistic features, features of performance technique and specifics of Pasodoble's plastic imagery; method of theoretical analysis and generalisation. **Scientific novelty.** The plastic imagery of the Pasodoble competitive ballroom dance is studied; the technique of its implementation is characterised; the history of the origin of the dance is considered; The peculiarities of the theatricalisation of Pasodoble's choreography as one of the ten dances of the international competition programme have been revealed. **Conclusions.** The dramatic Latin American dance, which originated in Spain, has become one of the most popular ballroom dances in the world over the last hundred years. The specific combination of dance elements and figures in the composition by French dance teachers in the 1920s create a unique Pasodoble choreography. In the 1940s, it was codified as one of the dances in the Latin American International Style programme. Pasodoble is characterised by strong, bold movements, and the use of dramatic poses in the process of telling the story of the bullfight. Due to its theatricality and unique music, the Pasodoble is commonly performed at ballroom dance competitions and used in stage

ballroom choreography. Pasodoble dance and music are steeped in ritual tradition, with a high sense of drama and power. The specific attire of the dancers, the feel and atmosphere of the dance refer to Flamenco – these dances have a strong connection and symbolic origin in Spanish history and culture. The aesthetic expressiveness of Pasodoble is created by plasticity, a musical-plastic image, which embodies the combination of the inner potential of the dancing couple and the mastery of their bodily expressiveness. Specific theatricalisation by means of choreographic expressiveness is manifested in the Pasodoble competition ballroom dance in many ways. The creation of choreography oriented and theatrical interpretation is connected with solving a number of artistic tasks. The complex of expressive means used by dancers helps to clearly outline the meaningful line of the dance. The imagery of the Pasodoble competition ballroom dance choreography is characterised by its own poetic reflection of the bullfight, taking into account the current codification of steps and figures of the Latin American programme of the international style. The plastic image represents socio-cultural aspects, current social symbols, and meanings in the dance.

Keywords: Pasodoble, competitive dance, plastic, artistic imagery, theatricalisation.

Актуальність дослідження. Танець Пасодобль, що виник в Іспанії в перші десятиліття ХХ ст. отримав масштабну популяризацію по всьому світу як надзвичайно видовищний та драматичний бальний танець, хореографія якого характеризується переважанням сильних, сміливих рухів та використанням поз тіла і рук для відтворення на паркеті історії кориди. Пасодобль – єдиний іспанський танець, включений до всесвітньої танцювальної программи змагань (латиноамериканська программа) та єдиний конкурсний бальний танець, в якому розігрується історія. Актуалізує та важливим для теорії бальної хореографії є дослідження танцю Пасодобль з позицій сучасного мистецтвознавства.

Аналіз публікацій. Різноманітні аспекти конкурсного бального танцю, що на сучасному етапі розвитку суспільства отримав популяризацію на світовому рівні привертають увагу багатьох вітчизняних дослідників. Серед інших наземо дослідження та публікації М. Богданової «Конкурсний бальний танець у контексті хореографічного мистецтва ХХ – початку ХХІ ст.» [1], О. Вакуленко «Традиції та новації Blackpool Dance Festival: історична ретроспектива» [2], М. Кебі «Особливості техніки виконання конкурсного бального танцю американського стилю» [3] та «Формування техніки виконання та методики викладання європейських та латиноамериканських танців міжнародного стилю: історіографічний аспект» [4], Ю. Сахневич «Становлення та розвиток фестивально-конкурсного руху в бальному танці» [5] та ін. Здійснюючи важливі дослідження для розширення сучасної вітчизняної наукової бази бальної хореографії, мистецтвознавці приділяють основну увагу вивченю означеної проблематики в цілому – танець Пасодобль аналізується побіжно і оглядово, в контексті латиноамериканської программи міжнародного стилю. Проте багато аспектів конкурсного бального танцю Пасодобль, зокрема історія походження, техніка виконання, специфічність пластичної образності та ін. лишаються недостатньо

висвітленими і потребують подальшого дослідження.

Мета статті – виявити особливості пластичної образності конкурсного танцю Пасодобль.

Виклад основного матеріалу. Танець як найдавніший вид мистецтва відображає різноманітні вираження почуття: радості, скорботи, пристрасті, відчаю, надії, народжені шляхом різноманітних рухів тіла, передаючи їх ритмічність та виразність. Дотримуючись загальної характеристики танцю: ритмічності руху, малюнку танцю в композиції, динаміку танцю, ступінь володіння танцюристом тілом та показ майстерності під час виконання, кожен танець відображає певну виразність та чуттєвість виконавця. У більшості випадків, семантичне значення вираження танцю відображається в назві самого танцю та в супутній термінології.

Пасодобль – танцювальний стиль, що зародився приблизно в 1920-ті рр. у Франції і невдовзі отримав розвиток в Іспанії (Ронда, Андалусія), а його сучасна назва походить від іспанського слова «Paso doble» – «подвійний крок». Першою назвою танцю є «іспанський уанстеп» («Spanish one-step»), оскільки крохи робляться на кожен рахунок

Історично Пасодобль – (ісп. подвійний крок) – це швидкий воєнний марш «Пасо Редобль», що активно використовувався піхотинцями, оскільки його швидкість дозволяла військам здійснювати 120 крох за хвилину (тобто в два рази швидше, ніж у звичайного загону, звідси й назва подвійний крок). Саме цей військовий марш на початку ХХ ст. став підґрунтям однойменного сучасного іспанського танцю, музичного вокально-інструментального жанру та жанру інструментальної музики, що зазвичай виконується під час кориди.

Всі пасодоблі мають бінарний ритм – музична текстура складається зі вступу, заснованому на домінантному акорді твору, за яким йде перший фрагмент, заснований на основному тоні, і друга частина, відома як «тріо», заснована на субдомінантній ноті.

Існує декілька гіпотез виникнення танцю Пасадобль – одна з них заснована на вільних фігурах і ритмі танцю, стверджує, що його бінарний ритм і помірні рухи вказують на походження з традиційної іспанської музики і танців початку XVI ст. ці танці, розроблені приблизно в 1538 р., являли собою поєднання кастильської музики і танцю «seguidillas» з «gagtotín», швидким парним циганським танцем, перетвореним у маршеву форму.

Відомий музикознавець Х. Субіра вважає, що походження стилю пов’язано з поєднанням військових маршів та легкої музики з іспанського популярного театру, що поступово перейшло в «антремези» більш респектабельних вистав.

В Іспанії танець відомий також під назвою «Ель Солео» - ритуальна гра, в яку грали від час прибуття тореро на арену відома з XVIII ст. На півдні Франції ця практика була інтерпретована з точки зору танцю та музики приблизно в 1920 р. французькими танцюристами та інструкторами танцю з One Step – саме завдяки цьому французькому впливу іспанський танець має переважно французькі назви фігур. Лише у 1920-ті рр. з’являється хореографічна пантоміма бою биків – Пасадобль, в якому партнер грав тореро, а партнерка – капу або мулету.

Завдяки таким характеристикам тореро як зарозуміла гордinya та смілива рішучість, Пасадобль виражав основні риси «майстра» (зазвичай його називають танцем майстра). Напруженість всього тіла танцюриста відчувається глядачем і має вирішальне значення для естетичної привабливості танцю. Великий вплив на Пасадобль здійснили Фламенко та іспанський танець Фанданго – це виражається в дзеркальному відображені способу танцю, типового для Фламенко (Пасадобль запозичив окремі елементи його кроків та фігур). У цій стилізованій формі Пасадобль практикують в Латинській Америці, де він також набуває характеру народного танцю і має назву маршу в стилі Фламенко.

Через свою жорстку хореографічну традицію бальний Пасадобль танцюють переважно на змаганнях і практично ніколи як соціальний танець - виключенням є традиції танцювання Пасадобля в Іспанії, Франції, Колумбії, Коста-Ріко та деяких частинах Німеччини. Так, наприклад, у Венесуелі Пасадобль є обов’язковим танцем на весіллях і великих вечірках (зазвичай виконується під музичний супровід хіту «Guitarra Española» групи «Los Melódicos»).

В конкурсному танці сучасний Пасадобль отримав розвиток завдяки рішенню Імперського товариства вчителів танців у 40-ві рр. ХХ ст. розробити теоретичні основи

надзвичайно популярних на той час латиноамериканських танців. Дослідники зауважують, що стандартизація Пасадобля, разом із танцями Самбо, Ча-ча-ча, Румба та Джайв відбувалася протягом наступних кількох десятиліть. Так, М. Кеба наводить інформацію про заснування в 1947 р. П. Цурхер-Маргольє, Н. Хантом та Д. Ніколсон секції латиноамериканських танців при Імператорському товаристві вчителів танців, завданням якої було створення іспітів і програм для професійних танцюристів та аматорів. Зaproшеними експертами, які працювали над розробкою фігур стали перші чемпіони Великобританії з латиноамериканських танців Д. Петродіс та Г. Уолш [4, 157]. Першою офіційною книгою, в якій була викладено прийняті канонізовані кроки, рухи та фігури стала книга «Танець» [8], що в 1960 р. була перевидана під новою назвою – «Латиноамериканська техніка» [9]. Окрім того, у 1948 р. Ф. Борроуз написав книгу «Теорія та техніка латиноамериканських танців» [7], в який окрім безпосередньо техніки виконання наведено цікаві факти з історії латиноамериканських танців.

У 1961 р. Пасадобль вперше було виконано в рамках програми Британського аматорського латиноамериканського турніру Блекпульського фестивалю [2, 117] і лише у 1964 р., разом із іншими чотирма танцями міжнародної латиноамериканської програми Пасадобль отримав повноцінний конкурсний статус [11, 25].

Конкурсний танець Пасадобль складається з двох танцювальних частин та однієї перерви між ними для танцюристів класу D і з трьох частин і двох перерв між ними для танцюристів класів C, B та A за класифікацією IDSF [6].

Відмінними рисами Пасадобля є точність кроку, високо підняті голови партнерів та опущені плечі. Надзвичайно яскравий та емоційний танець. Для нього характерні легкі кроки. Це найшвидший танець латиноамериканської програми.

Вперше як новий танець Пасадобль було виконано у Франції в 1920 р. – спочатку він був соціальним танцем, в якому переважно використовувалися лише кроки. Типові пози іспанського матадора є пізнішими розробками місцевих хореографів. Частково кроки Пасадобля запозичені з Фламенко, але відповідно до техніки виконання Пасадоблю, вважається неправильним акцентувати на стилістиці фламенко.

Основною відмінністю Пасадоблю від інших конкурсних бальних танців є особливості в позиції корпусу та стегон. Постановка хореографії відповідає музичній композиції іспанського композитора Паскуаля

Маркіни Нарро «Espana Cani», написаній в 1923 р. (побудована на маршевому ритмі 2/4) який має три музичні акценти – вони відображаються на хореографії танцю, оскільки створюють особливий драматизм виконання. Структура «Espana Cani» характерна для багатьох варіацій Пасодобля, включно з сучасними музичними творами. Варто зауважити, що основні параметри музичної мови композиції відображаються в пластичних компонентах танцю – жестах, позах, рухах, хореографічному малюнку.

Кроки Пасодобля являють собою бій биків, в якому партнер-чоловік, матадор, йде вперед, а жінка слідує за ним. Голова та груди під час виконання танцю високо підняті – це робить рухи танцюристів більш різкими та впевненими.

Позиції та характер рухів Пасодобля суттєво відрізняється від латиноамериканських танців:

- відсутністю виражених рухів стегнами, пружних та підстрибуючих кроків;
- специфічно поставою танцюристів: верх корпусу високо піднятий, плечі широко розставлені і опущені вниз, голова жорстко фіксована (в деяких рухах голова нахиlena вперед, а потилиця тягнеться вгору, ніби танцюрист намагається побачити простір позаду себе);
- утриманням ваги тіла попереду за умови того, що більшість кроків виконуються на каблук (нога пряма, вага повністю не переноситься);
- активною роллю партнера, образ якого мужній та геройчний.

Пластична образність Пасодобля безпосередньо пов’язана з коридою – фігури, що використовуються в танці є відображенням дій матадора: атака, удар пікою, плащ. Згідно з прийнятою наприкінці 1940-х рр. кодифікацією, в Пасодоблі немає імпровізації, всі рухи строгі, фізичний контакт постійний (від грудей до стегна). Танцю не властиві нецілісність та розслабленість – характер Пасодоблю вимагає коротких і різких, чітко окреслених рухів корпусу.

Основними фігурами Пасодоблю є: На місці, Основний Рух, апель, Шасе ліворуч, Шасе праворуч, Підйоми праворуч, Підйоми лівору, Дрег, Переміщення, Атака, Променадна ланка, Променад Близький ,Променад, Екар (Фоловей Всік), Розходження, Розходження з закінченням Фолевей, Променад в Контр-променад, Велике Коло, Відкритий Телемарк, Прохід, Бандерильї, Твіст Поворот, Зворотній Фолевей, Зворотній Фолевей з закінченням Відкритий Телемарк, Удар Пікою, Іспанська Лінія, Фламенко, Оберти в Пресуванні,

Фреголіна, Фарол, Шасе Плащ та ін. [10, 107-109].

Ліву руку партнер тримає на рівні вуха в зігнутому положенні (практично на 90 градусів), а праву руку партнера вкладає в руку партнера (пальці зімкнуті). Права рука партнера знаходитьться на лівій лопатці партнерки. Ліва рука партнерки – на правій руці партнера. Поза і рух випромінюють гордість, темперамент та енергію.

Стандартизовані параметри танцю передбачають:

- виконання Пасодоблю проти годинникової стрілки;
- відсутність основного кроку (зазвичай при першому ударі танцюристи тупають ногою по землі (апеляція));
- виконання під музику з ритмом від 60-ти до 62-х ударів за хвилину;
- наявність акцентів: танцюристи повинні зайняти тверду позицію в своїй танцювальній програмі (пауза триває доки знову не заграє музика).

На відміну від інших конкурсних бальних танців, у яких на першому плані виступає партнерка, Пасодобль вважається чоловічим танцем. Увага глядачів звернена на партнера, а його партнерка поводить себе як в танцях європейської програми, слідуючи його крокам і веденню. Партнер зазвичай бере на себе роль матадора, використовуючи руки та верхню частину тіла, щоб передати силу та міць, в той час як партнерка уособлює мулету (червона тканина в руках матадора) – її руки та верхня частина тіла імітують рухи тканини, слідуючи за партнером.

Традиційний чоловічий костюм Пасодобля складається з штанів-матадорів та куртки-болеро (комплект доповнюється краваткою та білою сорочкою) або чорних штанів-матадорів та білої сорочки. При цьому жіночий костюм зазвичай червоного кольору складається з довгої сукні з широкою спідницею.

Конкурсний бальний танець Пасодобль – це театральний танець, зазвичай серйозний та драматичний. Хореографія танцю побудована довкола музики (варіації на тему «Espana Cani» з паузами та/або акцентами в фіксованих позиціях у пісні) та її фраз, а танцюристи приймають драматичні пози під час кульмінації. Пасодобль натхнений музикою, що виконується під час кориди.

Як вид мистецтва хореографія має власну унікальну образну природу і наділена виключною здатністю породжувати образи, кожен з яких передбачає конкретну та єдину форму його втілення, у якій повноцінного виявлення отримує його духовний зміст. Пластичний образ танцю безпосередньо пов’язаний з особливостями тієї інформації і

того життєвого змісту, що передається, а відповідно підходи до декодування та розуміння цих особливостей знаходяться в предметі мистецтва – в тому, що художньо втілюється. Відповідно до закону художнього уподібнення, реально існуюче життя повинно адекватно і за можливістю повно та точно відроджуватися у творі, що сприймається. Танцювальна форма пасадоблю вирізняється характерними ознаками: танцювальні партнери повинні лишатися один перед одним і весь час тримати тіла паралельна, вибудовуючись трохи лівіше, а також давати один крок в темпі. Ліва рука партнера і права рука партнерки повинні бути постійно з'єднаними. Практично всі рухи та фігури надають можливості для посилення драматизації. Зазвичай танцюристи приймають драматичну позу, а потім утримують позицію до кінця основного моменту. Традиційні номери посадоблів ставляться так, щоб відповідати цим основним моментам та музичним фразам. Відповідно більшість бальних пасадоблів написані з подібними акцентами (на змаганнях з латиноамериканського бального танцю інші мелодії не використовуються).

Унікальний колорит Пасадоблю створює драматизація і театралізація: танцювальні партнери розігрують перед глядачем історію кориди. Кожен виступ танцювальної пари має велику художню цінність. У виконанні професійних танцюристів Пасадобль – це не просто імітація кориди та зіткнення матадора з биком – це сутичка двох пристрастей, що уособлює шалений супротив двох стихій.

Специфіка хореографічної образності полягає у використанні систем виражальних засобів, що отримує своєрідне заломлення у пластичній мові танцю під час кожного етапу культурно-історичного розвитку людства. Пластика є головним засобом виразності в процесі створення хореографічного образу і саме пластичні мотиви є першоелементами хореографічних образів – їх поєднання в лексику танцю надає можливість отримати цілісну хореографічну структуру.

Хореографія бального танцю Пасадобль максимально театралізована та імітує кориду – рухи партнерів можуть бути інтерпретовані як битва матадора з биком, проте найчастіше танцюристи демонструють повади розлюченого бика та прийоми його приборкання за допомогою червоного плаща і гострої піки. Партинер виконує роль тореадора або матадора, а партнерка – червону тканину («ель капа»), на яку має полювати бик: партнер образно «розмахує» партнеркою так, якби вона була «ель капа», з великим азартом, темпераментом, силою та енергією.

У системі засобів виразності конкурсного бального танцю головну роль відіграє пластика – музично-пластичний образ, що виникає внаслідок синтезу внутрішнього потенціалу і тілесної виразності танцюриста, стаючи підґрунтам для становлення одухотвореної майстерності. Пластичний образ в конкурсній бальній хореографії характеризується складною структурою – оскільки бальний танець належить до найбільш тонких пластичних форм танцювального мистецтва, здатність танцювального руху до природної, а не ілюзорної виразності має викликати живу асоціацію у глядача як особистості, яка певною мірою проектує себе на паркет. В музиці Пасадобля присутні характерні акценти та посилення, які танцюристи намагаються артистично обігрувати (безпосередньо початок кориди, битва бика з тореадором та переможний фінал) – саме вони створюють драматичний характер танцю. Більшість танцювальних фігур танцю сприяють цьому, оскільки являють собою своєрідну стилізацію бойових прийомів тореро, наприклад, Атака, Бандерилї, Вероніка та ін.

Техніка виконання Пасадоблю не передбачає зайвих рухів, що, у свою чергу, створює надзвичайно строгі рамки для демонстрації сили і переваги танцюристами. Це передбачає глибоке проникнення в інокультурне середовище Іспанії, розуміння драматичної основи танцю, а також здатність до яскравого емоційного вираження в межах характеру танцю. Грамотне використання нюансів танцю, таких як нахил голови, положення рук, поза, доречний танцювальний елемент посилюють відповідність музики і хореографії.

Наукова новизна. Досліджено пластичну образність конкурсного бального танцю Пасадобль; охарактеризовано техніку його виконання; розглянуто історію походження танцю; виявлено особливості театралізації хореографії Пасадобля як одного з десяти танців міжнародної програми змагань.

Висновки.

Драматичний латиноамериканський танець, що зародився в Іспанії, протягом ста останніх років став одним із найпопулярніших бальних танців світу. Специфічне поєднання танцювальних елементів та фігур у композиції французькими вчителями танців в 1920-ті рр. створюють унікальну хореографію Пасадобля. У 1940-х рр. його кодифіковано як один із танців латиноамериканській програмі міжнародного стилю. Пасадобль характеризується сильними, сміливими рухами та використанням драматичних поз в процесі розповіді історії кориди. Завдяки театральності та унікальній музиці Пасадобль зазвичай виконується на

змаганнях з бальних танців та використовується у сценічній бальній хореографії. Танець і музика Пасодоблю пронизані ритуальною традицією, з високим почуттям драматизму і сили. Специфічне вбрання танцюристів, відчуття та атмосфера танцю відсилають до Фламенко – між цими танцями простежується сильний зв'язок і в символічному походженні в іспанській історії та культурі.

Естетичну виразність Пасодоблю створює пластичність, музично-пластичний образ, у якому втілено поєднання внутрішнього потенціалу танцювальної пари та майстерності їх тілесної виразності. Специфічна театралізація засобами хореографічної виразності проявляється в конкурсному бальному танці Пасодобль багатоаспектно. Створення хореографії орієнтованої та театральну інтерпретацію пов'язане з вирішенням ряду художніх завдань. Комплекс виражальних засобів, що застосовується танцюристами допомагає яскраво окреслити сенсово лінію танцю. Образність хореографії конкурсного бального танцю Пасодобль зумовлює власні характеристики поетичним відображенням кориди з урахуванням чинної кодифікації кроків та фігур латиноамериканської програми міжнародного стилю. Пластичний образ репрезентує в танці соціокультурні аспекти, актуальні суспільні символи та сенси.

Література

1. Богданова М. В. Конкурсний бальний танець у контексті хореографічного мистецтва ХХ – початку ХХІ ст. автореф. дис. ... канд. мист. : 26.00.01 / КНУКіМ. Київ, 2013. 20 с.
2. Вакуленко О. М. Традиції та новації Blackpool Dance Festival: історична ретроспектива. Вісник КНУКіМ. Серія Мистецтвознавство. 2018. Вип. 39. С. 112–120.
3. Кеба М. Є. Особливості техніки виконання конкурсного бального танцю американського стилю. Мистецтвознавчі записи. 2018. Вип. 33. С. 306–313.
4. Кеба М. Є. Формування техніки виконання та методики викладання європейських та латиноамериканських танців міжнародного стилю: історіографічний аспект. Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство». 2019. Вип. (40). С. 154–160.
5. Сахневич Ю. Ю. Становлення та розвиток фестивально-конкурсного руху в бальному танці. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. 2014. № 33. С. 195–201.
6. All about DanceSport at World DanceSport Federation on [worlddancesport.org](https://www.worlddancesport.org). URL : <https://www.worlddancesport.org> (дата звернення : 3.06.2023).
7. Borrows F. Theory and Technique of Latin-American Dancing. London: Frederick Muller, 1948. 299 p.

8. Davies H. V. Foreword. Petrides Dimitri the Latin-American dances. London, 1949. 61 p.

9. 100 years of dance: a history of the ISTD Examinations Board. London : Imperial Society of Teachers of Dancing, 2004. 171 p.

10. NDCA Rules & Regulations. National dance council of America, inc. 2022. 122 p. URL : <https://www.ndca.org/pdf/2022%20July%20-Compiled%20Rule%20Book%20Master%20v1.pdf> (дата звернення : 3.06.2023).

11. Yoo L. K. The Evolution of Ballroom Dance in the United States – with a Focus on Ballroom Dance into Dancesport . Seoul : Korea University, 2009. 85 p.

References

1. Bohdanova, M. V. (2013). Competition ballroom dance in the context of choreographic art of the 20th - early 21st centuries. PhD thesis. Kyiv : KNUKiM [in Ukrainian]
2. Vakulenko, O. M. (2018). Traditions and innovations of the Blackpool Dance Festival: a historical retrospective. Bulletin of KNUKiM. Art history series. Vol. 39. pp. 112–120 [in Ukrainian]
3. Keba, M. Ye. (2018). Peculiarities of the performance technique of competitive ballroom dancing of the American style. Art history notes. Issue 33. pp. 306–313 [in Ukrainian]
4. Keba, M. Ye. (2019). Formation of performance technique and teaching methodology of European and Latin American dances of international style: historiographical aspect. Bulletin of KNUKiM. Series "Art History". Issue (40). pp. 154–160 [in English]
5. Sakhnevych, Yu. Yu. (2014). Formation and development of the festival-competition movement in ballroom dance. Actual problems of the history, theory and practice of artistic culture. No. 33. pp. 195–201 [in Ukrainian].
6. All about DanceSport at World DanceSport Federation on [worlddancesport.org](https://www.worlddancesport.org). URL : <https://www.worlddancesport.org> ([in English]
7. Borrows, F. (1948). Theory and Technique of Latin-American Dancing. London: Frederick Muller [in English]
8. Davies, H. V. (1949). Foreword. Petrides Dimitri the Latin-American dances. London [in English]
9. 100 years of dance: a history of the ISTD Examinations Board (2004). London : Imperial Society of Teachers of Dancing [in English]
10. NDCA Rules & Regulations. National dance council of America, inc. (2022). 122 p. URL : <https://www.ndca.org/pdf/2022%20July%20-Compiled%20Rule%20Book%20Master%20v1.pdf> [in English]
11. Yoo, L. K. (2009). The Evolution of Ballroom Dance in the United States – with a Focus on Ballroom Dance into Dancesport. Seoul : Korea University [in English]

*Стаття надійшла до редакції 22.06.2023
Отримано після доопрацювання 27.07.2023
Прийнято до друку 10.08.2023*